

Den Stående Revolution: Eller, Hvorfor Mennesket Går Oprejst

Dansk / Danish

© Ida Birch Kofoed

For længe siden gik mennesket på arme og ben, akkurat som alle andre firbenede væsner. Mennesket var hurtigere end hare, leopard eller næsehorn. Ben og arme var tættere end nogen andre kropsdele, for de havde tilsvarende led: skuldre og hofter; albuer og knæ; ankler og håndled; fødder og hænder, hver med fem tæer og fingre, med negle på hver tå og finger. Hænder og fødder havde lignende organisering af deres fem tæer og fingre, fra storetåen og tommeltotten til lilletåen og lillefingeren. På denne tid var tommeltotten tættere på de andre fingre, som storetåen er det. Ben og Arme kaldte hinanden brødre.

De hjalp hinanden med at bære kroppen, hvor end den ville hen; markedet, butikkerne, op og ned ad træer og bjerge, alle vegne der krævede bevægelse. Selv i vand arbejdede de sammen for at hjælpe kroppen flyde, svømme eller dykke. De var demokratiske og ligestillede i deres forhold. De kunne også låne egenskaber fra andre kropsdele, såsom lyd fra mund, hørelse fra ører, lugt fra næse, selv syn fra øjne.

Deres rytme og ubesværede samvirke gjorde de andre kropsdele grønne af misundelse. De var fortørnede over, at skulle udlåne deres særlige evner til brødrene. Misundelse blændede det faktum, at Ben og Hænder førte dem steder. De konspirerede mod de to par.

Tunge lånte en plan fra Hjerne, og satte den straks til værks. Den begyndte at undres, højlydt, over den relative magt af Arme og Ben. Hvem er stærkere, undredes den. De to brødrene kropsdele, som aldrig før havde bekymret sig om, hvad den anden havde og kunne, lånte nu lyd fra Mund og erklærede hver især, at de var vigtigere for kroppen end den anden. Dette førte hurtigt til, hvem der var mere elegant; Arme pralede af de lange, slanke fingre på deres hænder, og gjorde på samme tid hån af de korte, tykke tæer. For ikke at stå tilbage svarede tæerne igen, og talte hånlige om de tynde fingre, forsultne brødre! Dette varede i flere dage, til tider påvirkende deres evne til at samarbejde. Omsider kogte det ned til spørgsmålet om magt; de vendte sig til andre kropsdele for mægling.

Det var Tunge som foreslog en konkurrence. En glimrende idé, var alle enige om. Men hvad slags? Nogle foreslog en brydekamp – ben og arm brydes. Andre foreslog sværdkamp, jonglering, kapløb, eller et spil som skak eller dam, men alle blev udelukket som for svære at udføre, eller uretfærdig for den ene eller anden kropsdel. Det var Tunge igen, efter at have lånt en tanke fra Hjerne, der kom med en simpel løsning: hvert sæt af kropsdele skulle komme med en udfordring på skift. Arme og Ben indvilligede. Konkurrencen fandt sted i en lysning i skoven, nær en flod. Hele kroppen var på højeste beredskab for farer, eller noget der kunne overraske den, nu hvor dens kropsdele var optaget af en kamp med sig selv. Øjne søgte vidt og bredt for den mindste fare uanset afstand; ører indstillede sig på at høre den mindste lyd uanset hvor langt væk; næse klargjorde næseborene for bedre at kunne lugte farer der undslap de årvågne øjne og lyttende ører; tungen var klar til at råbe og skrike, fare.

Vind spredte nyheden om konkurrencen til de fire hjørner af skoven, vandet og luften. Firbenede dyr var blandt de første der samledes, mange af de store bar grønne grene for at vise, at de kom i fred. Det var en farverig flok af Leopard, Gepard, Løve, Næsehorn, Hyæne, Elefant, Giraf, Kamel, langhornet Ko og korthornet Bøffel, Antilope, Gazelle, Hare, Muldvarp og Rotte. De vandboende, Flodhest, Fisk og Krokodille, spredte deres øvre dele på flodbanken, og lod resten blive i vandet. De tobenede, Struds, Perlehøne og Påfugl, baskede deres vinger i begejstring; fugle kvidrede fra træerne; Fårekilling sang ustandseligt. Edderkop, Orm, Skolopender og Tusindben kravlede på jorden eller træerne. Kamæleon gik i ubemærkethed, forsigtigt, tog sin tid mens Firben løb omkring, aldrig siddende på samme sted. Abe, Chimpanse og Gorilla sprang fra gren til gren. Selv træerne og busken, svajende roligt fra side til side, bøjede sig og stod så stille på skift. Mund åbnede konkurrencen med en sang:

Vi gør det for at blive lykkelige

Vi gør det for at blive lykkelige

Vi gør det for at blive lykkelige

Fordi vi alle

Kommer fra samme natur.

Arme og Ben svor at acceptere udfaldet taktfuldt; ingen raserianfald, trusler om boykot, strejke eller sabotage. Arme udstedte den første udfordring: de kastede et stykke træ til jorden. Ben, højre eller venstre eller begge på samme tid, skulle samle træet op fra jorden og kaste det. De to ben måtte tale sammen under hele udfordringen, og gøre brug af deres tæer, enkeltvis eller samlet, i hvilken som helst rækkefølge, for at gennemføre deres mission. De prøvede at vende træet, skubbe det; de prøvede alle slags kombinationer, men kunne ikke samle det ordentligt op. Hvad angår at flytte det, var det bedste de kunne klare, at sparke det et lille stykke.

Da fingrene så det, lånte de lyd fra Mund og grinte og grinte. Arme, udfordreren, førte sig frem som i en skønhedskonkurrence, fremhævede deres slanke udseende, og samlede træet op på flere forskellige måder. De kastede træet langt ind i skoven, hvilket frembragte et suk af beundring fra deltagere og tilskuere. Arme viste andre evner: de samlede bittesmå sandkorn fra en skål med ris; de trådte nåle; de byggede små trækvogne til at flytte tungere træ; lavede spyd og kastede dem temmelig langt, bevægelser og handlinger som tæerne kun kunne

drømme om. Ben kunne kun sidde tilbage og forundres over opvisningen af færdighed og fleksibilitet fra deres slanke brødre. Tilskuernes arme klappede som torden i beundring og solidaritet med deres fæller, hvilket nedtrykkede benene en hel del. Men de var ikke klar til at give op; selv som de sad der og så lidt nedslåede ud, deres storetæer tegnende cirkler i sandet, forsøgte de at komme på en udfordring de kunne vinde. Langt om længe blev det Ben og Tæers tur til at udstede en udfordring. Deres, sagde de, var simpel. Hænder skulle bære hele kroppen fra en ende af cirklen til den anden. Hvilken idiotisk udfordring, tænkte de arrogante fingre. Det var noget af et syn. Alting på kroppen blev vendt op og ned. Hænder rørte ved jorden; øjne var jorden nær, deres synsfelt voldsomt begrænset af at være så tæt på jorden; støv trængte ind i næsen og fik den til at nyse; ben og tæer svævede i luften. *Nyayo juu*, råbte tilskuerne, og sang legende:

Nyayo Nyayo juu

Hakuna matata

Fuata Nyayo

Hakuna matata

Turukeni angani

Men deres opmærksomhed var rettet mod Hænder og Arme. Kropsdele der kun få minutter forinden udviste en imponerende række evner, kunne nu dårligt bevæge sig en meter. Kun få skridt og så skreg hænderne af smerte, armene vaklede, slingrede, og lod kroppen falde. De hvilede og gjorde så endnu et forsøg. Denne gang forsøgte de at sprede fingrene ud for bedre at støtte mod jorden, men kun tommeltotterne kunne strækkes ud. De forsøgte vejrmøller, men bevægelsen blev diskvalificeret, fordi den også involverede benene. Nu var det tæernes tur til at grine. De lånte dybe strubetoner fra Mund for at adskille deres grin fra de pibende toner, fingrene havde brugt. Da de hørte hånen, blev Arme meget vrede, og de gav et sidste, desperat forsøg på at bære kroppen. De klarede ikke et skridt. Udmattet gav Hænder og Fingre op. Ben ville med glæde fremvise deres atletiske dygtighed: de marcherede på stedet, luntede, løb, hoppede højt, hoppede langt, og lod aldrig kroppen falde. Alle tilskuernes fødder stampede i jorden i anerkendelse og solidaritet. Arme løftede deres hænder i protest over dårlig kropssportsånd, og glemte belejligt, at de selv havde startet legen.

Men de lagde alle, også tilskuerne, mærke til, at der var noget mærkværdigt over armene: tommeltotterne, som havde strakt sig ud da hænderne forsøgte at bære kroppen, forblev udstrakt fra resten af fingrene. De rivaliserende kropsdele skulle netop til at grine igen, da de opdagede noget andet: den udstrakte tommeltot gjorde ikke hænderne mindre ydedygtige, den forbedrede deres evner til at gribe og holde fast. Hvad er nu det? Misdannelse forvandlede til formgivende evner!

Drøftelsen mellem kropsdelene for at finde en vinder varede i fem dage, tallet for fingre og tæer på hvert lem. Men selv efter bedste evne kunne de ikke erklære en klar vinder; hvert sæt lemmer var bedst til hvad de gjorde bedst, ingen kunne klare sig uden den anden. Dér begyndte en filosofisk spekulation: hvad var kroppen overhovedet, spurgte de alle, og de indså, at kroppen var dem alle samlet; de opvejede hinanden. Hver kropsdel skulle være velfungerende, før kroppen var velfungerende.

For at forhindre endnu en konkurrence i fremtiden, og for at undgå at de kom i vejen for hinanden, blev det besluttet af alle kropsdelene, at for eftertiden ville kroppen gå oprejst, fødder plantet solidt i jorden og arme oppe i luften. Kroppen var glad for sin beslutning, men den tillod stadig børn at gå på alle fire, så de ikke ville glemme, hvor de kom fra. De inddelte opgaverne: Ben skulle bære kroppen, men når de kom frem ville Hænder klare alt det arbejde, der krævede at redskaber skulle laves eller holdes. Mens Ben og Fødder klarede den tunge vægt når ting skulle bæres, så rakte Hænder ud og brugte deres evner til at bearbejde omgivelserne, for at sikre at der kom mad til munden. Mund, eller snarere dens tænder, ville tygge maden, og sende det ned gennem halsen til maven. Mave ville presse al godheden og sende det ud i systemet af kanaler, gennem hvilke godheden ville distribueres til alle kroge og hjørner af kroppen. Så ville Mave tage alt det overskydende og sende gennem dets tarmsystem, hvorfra kroppen ville udstøde det på åbne marker, eller begrave det under jorden for at berige den. Planter ville gro og bære frugt, hænder ville plukke frugten og give det til munden. Ak ja, livets cyklus.

Selv lege og underholdning blev delt op imellem dem: sang, grin og snak blev givet til Mund, løb og fodbold til Ben, baseball og basketball til Hænder, lige bortset fra, at det var benene der satte i løb. I atletik havde benene næsten hele banen for dem selv. Den klare arbejdsfordeling

gjorde menneskekroppen til en formidabel biologisk maskine, der kunne udmanøvrere selv de største af dyrene i, hvad de kunne opnå i kvantitet og kvalitet.

Kropsdelene indså dog, at den permanente inddeling de var kommet frem til stadig kunne føre til uoverensstemmelser. Den største bekymring var, at når hovedet var øverst kunne det komme til at tænke, at det var bedre end fødderne der rørte jorden, eller at det var herre over kroppen under det, som var de tjenestefolk. Kropsdelene understregede at magtforholdet mellem hovedet og alt derunder var ligeligt. For at markere det, sikrede kropsdelene sig, at smerte og glæde følt af én kropsdel blev følt af alle. De advarede Mund om, at når den sagde "min dit og min dat" talte den for hele kroppen, og ikke som eneejer. De sang:

I vores krop

Findes ingen slave

I vores krop

Findes ingen slave

Vi tjener hinanden

Os for os

Vi tjener hinanden

Os for os

Vi tjener hinanden

Tungen vores stemme

Hold mig, holder dig

Vi bygger en sund krop

Hold mig, holder dig

Vi bygger en sund krop

Skønhed er enhed

Sammen vi arbejder

For en sund krop

Sammen vi arbejder

For en sund krop

Enhed er vores styrke

Dette blev kendt som Hele Kroppens Slagsang. Kroppen synger den til denne dag, og det er sådan man kan kende forskellen mellem mennesker og dyr, eller dem som afviste revolutionen. På trods af, hvad de så, ville de firbenede dyr ikke have noget med revolutionen at gøre. Hele affæren med at synge var latterlig. Munden var lavet til at spise, ikke synge. De dannede naturens konservative parti, og holdt ved deres skikke, skiftede aldrig vaner. Når mennesker lærer fra netværket af kropsdele, så gør de det godt; men når de ser en krop og dets hoved som modstridende partier, en bedre end den anden, så kommer de tættere på dyreslægten, som afviste Den Stående Revolution.

Ida Birch Kofoed is doing a Master's degree in English at Aarhus University, Denmark. Though born and raised in Denmark, she has lived abroad in Ireland, Canada and now Scotland, where she works as Editor and Managing Director at Ringwood Publishing, Glasgow. Her thesis project is on the use of trickster figures in Canadian indigenous literature.